

ZIELONE ŚWIATŁO DLA INWESTYCJI W BRANŻĘ OŚWIETLENIOWĄ

Rynek oświetleniowy jest niezwykle ciekawy i złożony. Składa się z trzech podstawowych segmentów: automotive lighting, a więc oświetlenia stosowanego w przemyśle motoryzacyjnym, backlighting, czyli oświetlenia wykorzystywanego m.in. w technologii LCD oraz general lighting, czyli oświetlenia ogólnego. I to właśnie oświetlenie ogólne jest branżą bardzo dynamicznie zmieniającą się pod wpływem modnych ostatnio ogólnoświatowych trendów proekologicznych, wynikających w dużej mierze ze zmian klimatycznych i niedoborów energetycznych.

Ryszard Wtorkowski

Gospodarki światowe stopniowo składają się więc ku wszelkim rozwiązaniom efektywnym energetycznie. Biorąc pod uwagę statystyki Komisji Europejskiej, według których budownictwo w Europie pochłania około 40 proc. wyprodukowanej energii, to właśnie ten sektor będzie zmieniał się najszybciej i to właśnie tu podejmowane będą w pierwszej kolejności działania na rzecz efektywnego wykorzystania zasobów. Samo oświetlenie, które jest przecież silnie powiązane z budownictwem, pochłania w Europie 14 proc. całkowitego zużycia energii. Na całym świecie natomiast zużycie energii na cele oświetleniowe sięga blisko 19 proc. rocznie.

Droga do optymalizacji energetycznej

Zastosowanie energooszczędnego oświetlenia staje się oczywistą drogą do optymalizacji energetycznej. Plany unijne zakładają 20-proc. redukcję zużycia energii do roku 2020. Nic więc dziwnego, że branża oświetleniowa musi podążać za ogólnoświatowym trendem minimalizacji zużycia energii.

Dodatkowym czynnikiem, który wzmaga rozwój branży, jest szybki wzrost populacji, zwłaszcza w krajach rozwijających się. W 2020 roku liczbę ludności szacuje się na około 7,7 miliarda. Naturalną konsekwencją wzrostu populacji jest wzrastająca urbanizacja, a na obszarach wysoko zurbanizowanych popyt na oświetlenie jest zdecydowanie większy niż na terenach wiejskich. Konsekwencją tego kierunku rozwoju populacji muszą być działania, które zapewnią społeczeństwu wydajność energetyczną przy zachowaniu zdrowego środowiska oraz utrzymanie poziomu jakości życia. A warto zauważyć, że w budynkach spędzamy dziś 80–90 proc. czasu.

Dokąd dąży branża oświetleniowa?

Jedynym właściwym kierunkiem dla branży oświetleniowej staje się technologia LED i technologie jej pokrewne. Diody LED wykorzystują

około 85 proc. mniej energii niż tradycyjne żarówki, a ich trwałość jest nawet 50 razy większa. W tej chwili konwencjonalne źródła światła oraz nisko efektywne źródła świetłowodowe i wysokoprężne wycofywane są już z rynku, by ostatecznie w 2016 roku zastąpić je całkowicie bardziej energooszczędnymi rozwiązaniami oświetleniowymi.

W związku z rozwojem podejścia proekologicznego w budownictwie branża oświetleniowa musi dostosować się także do oczekiwań rynku w zakresie coraz powszechniejszego projektowania tzw. zielonych, czyli w pełni ekologicznych, inteligentnych budynków. Wiąże się to z koniecznością opracowywania energooszczędnych systemów oświetleniowych. Na polskim rynku funkcjonują dwa podstawowe systemy certyfikacji ekologicznej takich budynków: brytyjski BREEAM oraz amerykański LEED. Oświetlenie wymagane przy certyfikacji musi spełniać określone parametry w zakresie energooszczędności, sterowalności i bezpieczeństwa. Te normy spełniają systemy oświetleniowe produkowane w technologii LED (ze względu na energooszczędność), posiadające systemy sterowania oraz mierzące natężenie światła, a więc spełniające wymogi stawiane inteligentnym budynkom (sterowalność) i wyposażone dodatkowo w moduły oświetlenia awaryjnego posiadające świadectwo dopuszczenia CNBOP (bezpieczeństwo).

Przyszłościowe rozwiązania

Na polskim rynku wskazać można paru liczących producentów z branży oświetleniowej (Philips, LUG Light Factory, Lena Lighting, ES-System). Wśród produkowanych u nas systemów oświetleniowych powstało jednak zaledwie kilka, które w tej chwili spełniają wszystkie powyższe wymagania – w tym są certyfikowane jako pierwsze świadectwem CNBOP systemy LUGstar LED, czy Atlantyk LED. Są to systemy przyszłościowe, zaspokajające popyt na oświetlenie ekologiczne. Skoro technologia LED pozwala na oszczędności rzędu 50–60 proc. w stosunku do klasycznych rozwiązań,

powinna w niedługim czasie stać się technologią dominującą na rynku oświetleniowym. Zaskakujące jest więc, że te rozwiązania stosuje się w tej chwili niezwykle rzadko. Wydaje się, że branża budowlana oraz inwestorzy dopiero zaczęli dostrzegać ten nowy trend, bo „zielone” budynki uznawane są w Polsce wciąż za ekstrawagancję. Wielka Brytania liczy sobie ponad 120 tys. budynków certyfikowanych normami BREEAM, a kilkaset tysięcy jest w trakcie procesu certyfikacji. W Polsce mamy ich ledwie kilkaset.

Wielkimi krokami nadchodzi jednak ten czas, gdy polscy najemcy lokali użytkowych zaczną zwracać uwagę na oszczędności energii w wynajmowanych pomieszczeniach. To w naturalny sposób wymusi inwestycję w nowoczesne systemy oświetleniowe i pchnie branżę w kierunku technologii LED.

Ile jest do wygrania?

Wartość rynku oświetlenia ogólnego w 2011 r. oszacowana została na około 55 mld euro, w tym wartość rynku oświetlenia LED stanowiła zaledwie 9 mld euro. Lepiej wyglądają prognozy na 2020 r. Przewidywana wartość rynku oświetlenia ogólnego sięgnąć ma 83 mld euro, a oświetlenia LED 64 mld euro. To już ponad 77 proc. przewidywanego udziału w rynku. Wyścig wygrają jednak tylko producenci, którzy już teraz swoje systemy oświetleniowe dostosowują do wymogów nowoczesnego budownictwa i trendów ekologicznych. Przyszłość branży oświetleniowej jest więc precyzyjnie nakreślona. Wszystko wskazuje na to, że choć długi czas w Polsce jeszcze będziemy stosować oświetlenie w tradycyjnych technologiach, to jednoznacznie zmierzamy w kierunku energooszczędnych, inteligentnych i bezpiecznych rozwiązań w technologii LED. Firmy, które już rozpoczęły produkcję takich systemów oświetleniowych, wykorzystają swoją przewagę konkurencyjną. Pozostałe wkrótce już będą musiały za nimi nadążyć. Czy inwestorzy docenią branżę, która ma tak ciekawe perspektywy?

Autor jest prezesem zarządu LUG SA, ekspertem branży oświetleniowej

Polskie spółki giełdowe z branży oświetleniowej

I kw. 2014 r.	Przychody netto ze sprzedaży (tys. zł)	Wynik netto (tys. zł)
LUG	28 365	960
ES-SYSTEM	33 897	-126
Lena Lighting	24 339	1 974